

Ao. 2003

dinsdag 29 april

No.34

ADVERTENTIEBLAD
VAN DE
REPUBLIEK SURINAME

MINISTERIE VAN OPENBARE WERKEN

Onderwerp : Instelling bijzondere eisen
aan bouwplannen voor de
Historische binnenstad
en aangrenzende bufferzones.

Paramaribo, april 2003

DE DIRECTEUR VAN OPENBARE WERKEN,

Gelezen :

- het Staatsbesluit van 31 oktober 2001 (S.B. 2001 no.74) betreffende het "Besluit instelling Bouwcommissie en aanwijzing historische binnenstad".

Gehoord :

- de Onder-Directeur Bouwkundige Werken en Dienstverlening;
- de adviseur van de Minister van Openbare Werken, Mr. H.L. Blinker;
- de Bouwcommissie zoals ingesteld ingevolge artikel 4 lid 2 van de Bouwwet 1956 (G.B. 1956 no. 30, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 1980 no. 116)

Gelet op :

- artikel 4 lid 2 van de Bouwwet 1956 (G.B. 1956 no. 30, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 1980 no. 116);
- de Monumentenwet 2002 (S.B. 2002 no. 72).

Overwegende :

- dat vanwege de verder op gang komende bebouwing van de binnenstad de historisch bebouwde omgeving sterk onderhevig staat aan veranderingen;
- dat door deze veranderingen het cultuurhistorisch karakter van de binnenstad verloren dreigt te gaan;
- dat ter handhaving van de cultuurhistorisch kwaliteit het wenselijk wordt geacht regulerend op te treden;
- dat ingevolge artikel 4 lid 2 van de Bouwwet 1956 de mogelijkheid bestaat om bijzondere eisen aan de bouwplannen binnen stads- en dorpsgedeelten te stellen;

- dat naar aanleiding hiervan voor de historische binnenstad en de aangrenzende bufferzones bijzondere eisen dienen te worden vastgesteld;
- dat binnen de historische binnenstad en aangrenzende bufferzones officieel aangewezen monumentale gebouwen voorkomen;
- dat deze monumentale gebouwen de bescherming genieten op basis van de Monumentenwet 2002 (S.B. 2002 no.72);
- dat derhalve de bijzondere eisen niet van toepassing zijn in gevallen van restauratie van officieel aangewezen monumenten;
- dat de bouwplannen getoetst dienen te worden aan deze bijzondere eisen;
- dat deze toetsingsbevoegdheid is toebedeeld aan de bouwcommissie .

Heeft goedgevonden:

- I. Vast te stellen de bij deze beschikking gevoegde “bijzondere eisen t.b.v. bouwplannen voor de historische binnenstad van Paramaribo en aangrenzende bufferzones inclusief bijlage”.
- II. Te bepalen dat deze beschikking benevens de daarbij vastgestelde “bijzondere eisen” t.b.v. bouwplannen voor de historische binnenstad van Paramaribo en aangrenzende bufferzones incl. bijlage” in het Advertentieblad van de Republiek Suriname wordt bekend gemaakt.

De Directeur van Openbare Werken,
Direktoraat Bouwkundige Werken en Dienstverlening,

Drs. E.J.I. Gerad

BIJZONDER TE STELLEN EISEN TEN BEHOEVE VAN BOUWPLANNEN IN DE HISTORISCHE BINNENSTAD VAN PARAMARIBO EN AANGRENZENDE BUFFERZONES, ZOALS AANGeweZEN BIJ STAATSBESLUIT VAN 31 OKTOBER 2001 (S.B. 2001 NO. 74)

Bijzondere eisen als bedoeld in art. 4 lid 2 van de Bouwwet 1956 (G.B. 1956 no. 30, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 1980 no. 116).

HOOFDSTUK 1. ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1.1 Begripsomschrijving

1. In deze bijzondere eisen en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:
 - a. straatzijde of gebouw aan de straatzijde: de aan de straatzijde gelegen bebouwing tot een diepte van 10 meter vanaf de straatrooilijn;
 - b. binnenterrein of gebouw op het binnenterrein: de bebouwing die meer dan 10 meter diepte vanaf de straatrooilijn is gelegen;
 - c. hoofdrimte: de hoofdgeleding van het gebouw;
 - d. verdeelritme: de indeling van het hoofdrimte (het aantal traveeën);
 - e. verticaal verdeelritme: dit wordt bepaald door het traditionele raamformaat in de historische binnenstad.
 - f. toegevoegde elementen: elementen die aan de buitenmuur of het dak van een gebouw zijn bevestigd zoals reclameborden, schotelantennes, zonweringen, luifels, rolluiken, airconditioninginstallaties, brandtrappen e.d.

Artikel 1.2 Toepassingsgebied

1. De bijzondere eisen voor bouwplannen zijn kwalitatieve criteria, die van toepassing zijn op bouwplannen voor:
 - a. (vervangende) nieuwbouw c.q. moderne architectuur;
 - b. alle verbouwingen en uitbreidingen van bestaande gebouwen exclusief restauraties van officieel aangewezen monumenten;
2. De bijzondere eisen voor bouwplannen zijn van toepassing op bouwplannen in de historische binnenstad en de aangrenzende bufferzones zoals omschreven in artikel 4 van het staatsbesluit van 31 oktober 2001 (S.B. 2001 no. 74)

Artikel 1.3 Karakteristiek van de bebouwing

Bij de toepassing van deze bijzondere eisen wordt acht geslagen op de in de bijlage bij deze beschikking gevoegde overheersende karakteristiek van de historische bebouwing in de binnenstad zoals omschreven in de hierbij aangehechte bijlage.

HOOFDSTUK 2. BIJZONDERE EISEN

2.1 Vormgeving

1. Ontwerpen voor (vervangende) nieuwbouw c.q. moderne architectuur dienen creatief en origineel te zijn, en moeten respect en affiniteit uitstralen met de stad en haar historische gebouwen.
2. (Vervangende) nieuwbouw moet in harmonie zijn met de historische bebouwing.
3. Het reconstrueren, repliceren of imiteren van een historisch gebouw wordt niet aanbevolen.

2.2. Maat en schaal

1. De bebouwing dient zich naar maat en schaal in te passen in de historisch bebouwde omgeving.
2. De nokhoogte van een gebouw aan de straatzijde mag niet hoger zijn dan de belendende panden, een en ander ter beoordeling van de Bouwcommissie.
3. De nokhoogte van een gebouw op een binnenterrein mag niet hoger zijn dan 3 meter boven de nok van het straatgebouw.
4. Het hoofdritme, verdeelritme en verticaal verdeelritme van de gevel van een gebouw aan de straatzijde, mogen niet afwijken van het origineel hoofdritme en verdeelritme van de straatwand, waarin de nieuwbouw wordt geplaatst.
5. Gesloten gevels zonder raamopeningen (blinde muren) zijn niet toegestaan.
6. Met de ritmes op het binnenterrein mag vrijer worden omgegaan, echter niet zodanig, dat dit leidt tot schaalloosheid.

2.3 Kleurgebruik

De traditionele kleurstelling (wit voor de gevels, donkergroen voor de vensters en deuren en terra voor de bakstenen onderbouw) verdient de voorkeur boven de toepassing van een ruim gebruik van kleur.

2.4 Materiaalgebruik

In principe is ieder materiaal toegestaan, mits op een eerlijke en verantwoorde wijze toegepast en bijdragend aan het karakter van Paramaribo als witte, luchtige houten stad.

2.5 Dakopbouw

In het ontwerp voor nieuwbouw dient rekening gehouden te worden met de karakteristieke dakopbouw als bedoeld in de bijlage behorende bij deze beschikking onder punt d in de bijlage behorende bij deze bijzondere eisen.

2.6 Stoeppen

De aanleg van stoeppen en basementen in baksteen moet worden gestimuleerd.

HOOFDSTUK 3. TOEGEVOEGDE ELEMENTEN

3.1 Dakkapellen

1. De plaats van één of meer dakkapellen dient in overeenstemming te zijn met het origineel ritme van de straatwand.
2. De maat, vormgeving en detaillering van de dakkapellen dient gebaseerd te zijn op historische voorbeelden, echter is een moderne hoogwaardige detaillering toegestaan.

3.2 Balkons

1. Balkons dienen in dezelfde historisch bepaalde opzet te worden toegevoegd aan het gebouw.
2. Maatvoering van de balkons dient in overeenstemming te zijn met het gebouw en het straatbeeld.
3. Balkons mogen nooit dichtgezet worden met welk materiaal dan ook, behalve het plaatsen van een balustrade met een maximale hoogte van 900 mm.
4. Balkons dienen te worden uitgevoerd, gebruikmakend van het materiaal hout, met in achtname van de traditionele maatvoering, maat, vormgeving en detaillering.

3.3 Overige toegevoegde elementen

1. Reclameborden, zonweringen, luifels, schotelantennes, airconditioninginstallaties brandtrappen e.d. mogen de gevel van een gebouw niet domineren en mogen het historisch stadsbeeld niet verstoren.
2. Rolluiken dienen te voldoen aan de eis, dat het luik voor tenminste 75% doorzichtig moet zijn en dat de rolkast in de gevel is geïntegreerd c.q. weggewerkt.

NOTA VAN TOELICHTING

A. ALGEMEEN

Moderne architectuur in een historische stadskern, maar ook ogenschijnlijk kleine veranderingen kunnen al grote invloed hebben op het uiterlijk aanzien van de historisch bebouwde omgeving. De historische binnenstad van Paramaribo, dankt haar kwaliteit aan haar cultuurhistorische karakter en de grotendeels gave stedenbouwkundige structuur. De grote waarde ervan wordt nog eens bevestigd door de plaatsing van de historische binnenstad op de Werelderfgoed lijst van de UNESCO.

Ter handhaving van de cultuurhistorische kwaliteit en ter bevordering van de harmonische bebouwing in stads- en dorpsgedeelten met een eigen esthetisch karakter (de historische binnenstad en aangrenzende bufferzones), is het noodzakelijk bijzondere

eisen te stellen aan bouwplannen binnen die gebieden. Voor de duidelijkheid zij vermeld dat deze bijzondere eisen niet van toepassing zijn bij de restauratie van officieel aangewezen monumenten. Deze monumenten genieten de bescherming o.b.v. de Monumentenwet 2002 (S.B. 2002 no. 72).

De handhaving van de bijzondere eisen geschiedt middels bouwvergunningverlening en aanschrijving zoals aangegeven in de Bouwwet 1956.

B. ARTIKELSGEWIJS

Artikel 2.1 Vormgeving

De bedoeling van de bijzondere eisen is om ontwerpers voldoende ruimte te bieden voor een creatief en origineel ontwerp, waardoor een eigentijdse architectuur een kans kan krijgen te midden van het groter doel, namelijk behoud van de cultuurhistorische kwaliteit van de historische binnenstad. Dit vereist een stuk creativiteit en inventiviteit m.b.t. het bouwen in de binnenstad, de z.g. nieuwe bouwopgave of vernieuwend bouwen.

Ontwerpen voor (vervangende) nieuwbouw c.q. moderne architectuur dienen nieuwe kwaliteiten toe te voegen aan het historisch stadscentrum. Opdrachtgevers en/of ontwerpers mogen niet langer uit pure gemakzucht hun toevlucht zoeken tot historiserende nieuwbouw, waarbij zij zich zonder enige verantwoording bedienen met vormen uit de historische architectuur in plaats van een eigentijdse vorm en uitdrukking, die in harmonie is met de historisch bebouwde omgeving. De vormgeving mag abstract zijn, waarbij vorm elementen uit de historische architectuur selectief mogen worden ingezet bij het bouwen in de historische binnenstad.

Reconstructies, replica's of imitaties van een historisch gebouw zijn niet aan te bevelen. Bij reconstructie kan enkel opbouw met aanwezige resten worden toegestaan. De aanvullende materialen, die nodig zijn om een goed behoud van het monument te verzekeren en om de samenhang van de vorm te herstellen, moeten steeds herkenbaar zijn en tot een minimum worden beperkt.

Het imiteren van historische gebouwen in moderne materialen, waarbij in de vormgeving van het materiaalgebruik de indruk wordt gewekt, dat het om traditionele materialen gaat, is zondermeer uitgesloten. Een bekend verschijnsel in de binnenstad, is het bouwen in traditionele stijl, maar met moderne materialen zoals beton, waarbij in de betonnen gevels, een profilering wordt aangebracht, dat op rabat (beslagplanken) doet gelijken. Dit wordt internationaal als nep, namaak getypeerd en dient niet te worden toegestaan.

De kunst bij de vormgeving is om een juiste balans (verzoening) te vinden tussen nieuw (modern) en oud (historisch).

Artikel 2.2 Maat en schaal

Afhankelijk van de vormgeving dienen bouwwerken zich naar maat en schaal in te passen in de historisch bebouwde omgeving. Indien het straatbeeld wordt bepaald door een historische bebouwing met een bepaalde hoogte, dan is die hoogte maatgevend. Hetzelfde geldt voor de schaal c.q. massa (omvang of volume) van het bouwwerk. Het historisch straatbeeld is dan bepalend. In een straat met historische gebouwen van ongeveer min of meer dezelfde omvang, is die schaal maatgevend.

Het kan echter ook voorkomen, dat (vervangende) nieuwbouw ingeklemd zit tussen twee monumentale gebouwen, die gelegen zijn in een straat waar het proces van modernisering zich reeds heeft ingezet. In dergelijke gevallen, dient ter bescherming en behoud van de cultuurhistorische kwaliteit van de voornoemde gebouwen, nieuwbouw zich qua maat en schaal aan te passen aan de belendende historische gebouwen. Blinde muren zijn niet toegestaan. Zowel op voetgangersniveau als op de bovenste bouwlagen moeten de gevels door verantwoorde plaatsing der raamopeningen een uitnodigende, vriendelijke indruk maken.

Artikel 2.3 Kleurgebruik

Vanwege de traditionele kleurstelling van de monumentale gebouwen in de historische binnenstad (wit voor de gevels, donkergroen voor de vensters en deuren en terra voor de bakstenen onderbouw), is een ruim gebruik van kleur en dan met name pasteltinten (zoals roze, rood, geel, en blauw) niet toegestaan, omdat anders een al te groot contrast ontstaat met de witte historische houten bebouwing.

Een strikte toepassing van de traditionele kleurstelling mag evenwel geen 'museumeffect' hebben.

Artikel 2.4. Materiaalgebruik

Een strikte toepassing van traditionele materialen is niet wenselijk en realistisch. Ten einde een eigentijdse architectuur, die in harmonie is met de historische omgeving, een kans te geven, is toepassing van moderne materialen al dan niet in combinatie met traditionele materialen toegestaan.

Vormgevers hebben bij deze eis een grotere mate van vrijheid en keuzemogelijkheid.

Artikel 2.5 Dakopbouw

Een ontwerper heeft, gelet op de karakteristieke dakopbouw in de historische binnenstad, keuzemogelijkheid uit diverse typen daken met steile kap (zadel dak, schild dak, mansarde dak). Een eigentijdse dakconstructie is toegestaan, mits deze het historisch dakpatroon in een bepaalde straat niet verstoort.

Toegevoegde elementen

Over het algemeen geldt dat, elementen die aan gevels of het dak van een gebouw zijn bevestigd w.o. reclameborden, zonweringen, schotelantennes, luifels, rolluiken, airconditioninginstallaties, en brandtrappen de gevel van een gebouw niet mogen domineren en het historisch stadsbeeld niet mogen verstoren.

Balkons

Balkons dien te worden uitgevoerd conform de volgende eisen:

- *Hardhouten kolommen afmeting 6" x 6" / 8" x 8"*
- *Hardhouten hoofdbalken afmeting 6" x 6" of 6" x 8"*
- *Hardhouten vloerbalken afmeting 5" x 5" of 6" x 6"*
- *Hardhouten vloerdelen afmeting 1.25" x 12"*
- *Hardhouten kapconstructie met dakbeschot.*

Rolluiken

Ter behoud van het historisch stadsgezicht mogen er geen gesloten rolluiken worden toegepast. Om toch enigszins tegemoet te komen aan de beveiligingswensen van

eigenaren/gebuikers, is gesteld dat rolluiken tenminste 75% doorzichtig behoren te zijn. Rolluiken waar niet doorheen gekeken kan worden zijn onaantrekkelijk voor het straatbeeld, vanwege het gesloten karakter. Om het gevelbeeld niet te verstoren is het noodzakelijk, dat de rolkast geïntegreerd wordt in de gevelopbouw of uit het zicht wordt geplaatst door plaatsing achter de gevel c.q. het plafond.

Reclameborden

Ondoordachte plaatsing van reclameborden kan leiden tot horizonvervuiling. Gevelreclames mogen nooit de gevel van een gebouw domineren en mogen het cultuurhistorisch karakter van een gebouw niet verstoren.

Bijlage bij bijzondere eisen t.b.v. bouwplannen in de historische binnenstad van Paramaribo en aangrenzende bufferzones.

Algemene karakteristiek van de historische bebouwing

Bij de beoordeling van bouwplannen door de Bouwcommissie, zoals bedoeld in artikel 4 lid 2 van de Bouwwet, wordt acht geslagen op het kenmerkende esthetische karakter van de historische bebouwing in de historische binnenstad en de twee bufferzones, zoals globaal begrensd in artikel 4 van het Staatsbesluit van 31 oktober 2001 (SB 2001 No. 74):

- a. de historische bebouwing kent een hoge mate van uniformiteit, grotendeels door het gebruik van hout en baksteen;
- b. vrijwel alle houten gebouwen, groot en klein, zijn door hun constructie, materiaalgebruik en vorm, sterk aan elkaar verwant;
- c. de gebouwde objecten in de historische binnenstad kunnen naar de constructie wijze in twee hoofdgroepen worden ingedeeld:

Groep 1: gebouwd in baksteen

Naar de functies kunnen deze onderverdeeld worden in:

- Fort (Zeelandia)
- Militaire magazijn (gebouw 1790)
- Stadhuis (thans Ministerie van Financiën)
- Hof van Justitie
- Kerk (Hervormde kerk)
- Koffie waag
- Voorheen Herenhuizen (thans kantoren en zakenpanden)
- Vrijstaande keukens
- Bakhuisjes
- Sluis
- Tuinmuren
- Waterputten
- Waterreservoirs
- Grafzerken
- Kademuur en kadestoep

Groep 2: gebouwd in hout en bakstenen onderbouw

- Paleis
 - Klooster
 - Voorheen herenhuizen en middenstandhuizen (thans voornamelijk kantoren en zakenpanden)
 - Scholen
 - Synagoge
- d. de bouwstijl voor wat de gebouwen betreft is, voor beide typen sober van aard. De gebouwen zijn uitgerust met een aantal basis elementen en gebouwd volgens standaard conceptie:

- **Plattegrond:** doorgaans een rechthoekige plattegrond;
- **Dak:** Steil dak (zadel dak, schild dak, mansarde dak), meestal hol gebogen bij de dakvoet en gedekt met leien, leipannen, gegolfde gegalvaniseerde plaatijzer en in enkele gevallen met oud Hollandse pannen. De daken zijn meestal voorzien van dakkapellen in de vorm van zadel dak al of niet hol gebogen; en lessenaarsdak. In sommige typen zijn brede dakkapellen in de langs richting, waarbij langsvlakken van de hoofd gevel en kapellen in elkaar overgaan;
- **Gevels:** Symmetrische gevels waarbij eenheid in de maten voor ramen en een andere eenheid in de maten van de penanten. De maat van de ramen 120 – 130 cm is daarbij groter dan de maat van de penanten en is dominant. De hoofdingang is geprononseerd met lijstwerken en de deur is meestal tweedelig en samengesteld met geprofileerde panelen. In enkele gevallen is behalve de paneeldeur, ook nog in de voorgevel een traliedeur aangebracht. In enkele gevallen is een decoratief element boven de voordeur aangebracht. De omlijsting van de hoofdingang reikt meestal tot de onderkant van de balklaag van de eerste verdieping, in elk geval hoger dan de ramen van de begane grond. De gevels zijn voorzien of van houten luiken, of van houten jalouziën of van roede schuiframen, of van “Demerara windows “. Meestal is de bovenkant van de ramen en deuren voorzien van bovenlichten.
- **Skelet:** Bij de houten gebouwen volgt het skelet in de langsgevel de wisselende breedte maten van ramen en penanten. De vloerbalken volgen bij de oudere gebouwen eveneens consequent dit principe en staan loodrecht op de langsgevel, waardoor op logische wijze de lasten van de vloerbalken op de stijlen in de wanden en gevels worden overgebracht (bintwerk). Men is later van dit principe afgeweken door de vloerbalken op gelijke afstand te plaatsen en op te leggen op een draagbalk die weer opgelegd is op de stijlen (zijwerk). Het skelet is aan de buitengevels bekleed met brede planken van maten groter dan 10” breed, of kantecht gepotdekseld, soms voorzien van een kraal, of als geprofileerde beslag planken, soms voorzien van een kraal. Waar originele planken nog in de gevels voorkomen, zijn deze verschillend van breedte (“wat de boom gaf”), maar consequent zijn maatverschillen in alle vier gevels op dezelfde hoogten aangebracht. Aan de scheidingswanden is het skelet bekleed met brede geploegde delen. Het skelet is samengesteld uit stijl en regelwerk en voorzien van korbelen voor de stabiliteit. De houtafmetingen zijn vierkant. De verbindingen bestaan uit pen en gatverbinding, haaklassen etc. en getoogde hardhouten pennen. De houtafmetingen van de hoogste verdieping is 4” x 4” vervolgens neemt bij de volgende lagere verdieping de maten met 2” toe. De vloerdelen zijn bij bintwerk 1 1/4 “ dik en breder dan 10” (“wat de boom gaf”). Bij zijwerk bestaat de mogelijkheid om de afstand tussen de vloerbakken te verkleinen, waardoor volstaan kan worden met een vloerdikte van 1”.
- **Onderbouw:** De houten gebouwen zijn gefundeerd op in handgevormde bakstenen poeren variërend in hoogte boven maaiveld van circa 60 tot circa 220 cm (lage en hoge neuten). In die gevallen waar het gebouw op de rooilijn staat wordt aan de straatzijde tussen de poeren een funderingsmuur van bakstenen gemetseld. In sommige gevallen is alleen aan de buitengevels gemetselde

poeren en zijn de binnenpoeren van hout. Soms is de funderingsmuur aan alle vier zijden tussen de poeren gemetseld. In enkele gevallen is het onderhuis als souterrain ingericht.

- **Stoep:** Aan de straatzijde is meestal een fraai bewerkte eveneens in handvorm bakstenen gemetselde stoep. Het bovenvlak is met plavuizentegels afgewerkt. In enkele gevallen voorzien van smeedijzeren of gietijzeren reling.
- **Veranda:** In sommige typen zowel bij de houten als stenen gebouwen komt men via een veranda in de woning. De veranda is meestal open, soms voorzien van een houten balustrade of balusters van smeedijzer of beplanking tot borstweringshoogte. In sommige gevallen boven de beplanking afwisselend gesloten met roede ramen en blindenramen. In het laatste geval is de voordeur bij de entrée van de veranda. Het dak van de veranda komt voornamelijk als lessenaarsdak en halve schilddak voor. In enkele gevallen komt een zadeldak met tympaan voor. Het plafond bestaat meestal uit het dakbeschoot bestaande uit beslag planken met of zonder kraal, soms geploegde delen. De daksporen zijn zichtbaar en van een kraal voorzien.
- **Voorbalkon:** Voorbalkons zijn toegevoegde elementen, welke de gebouwwormen moesten verfraaien. Voorbalkons bij gebouwen op de rooilijn worden gedragen door de voorgevel en een jukwerk bestaande uit fraaibewerkte onderslagbalk, meestal 6" x 6" en fraaibewerkte stijlen meestal taps oplopend van 8" x 8" naar 6" x 6". Soms bestaan de stijlen uit een massieve kern van 6" x 6" en omtimmerd met op canneluren gelijkende passtukken en voorzien van boven en onder oplegstukken. Een andere verschijningsvorm van stijlen zijn over de gehele lengte in dezelfde diameter gedraaid, taps gedraaid of in "elkaar gedrukt" gedraaid. De stijlen zijn gefundeerd op fraai gemetselde stoepen of fraai gemetselde neuten. De verbindingen van onderslagbalk en stijlen zijn voorzien van fraaibewerkte konsoles in hout. In enkele gevallen van smeedijzer. De balkonvloerbalken rusten op de onderslagbalk en zijn eveneens fraai bewerkt, afmeting 4" x 4". Draagconstructie van het balkondak is van gelijksoortige karakter als van de balkonvloer. De balustraden zijn samengesteld uit gedraaide houten balusters met geprofileerde onder en boven regels of smeedijzeren spijlen met loden ornamenten met houten onder en boven regels. Het dak is meestal samengesteld uit in het zicht blijvende daksporen, voorzien van een kraal en een bebording soms voorzien van een kraal. De dakvorm is of een lessenaarsdak of een halve schilddak. In sommige gevallen een zadeldak met tympaan.
- **Hoogte maten:** De hoogten van funderingsmuur en hoogte van verdiepingen hangen samen met de voornaamheid van het gebouw. De volgende hoogte-maten komen bij enkele voorname gebouwen voor:
 - Vloer souterrain tot vloer beletage ca. 2.40 m;
 - Vloer beletage tot vloer 1° verdieping ca. 4.00m;
 - Vloer 1° verdieping tot vloer 2° verdieping ca. 3.20 m.Overige verdiepingen idem.

Kleurgebruik: De historische binnenstad van Paramaribo stond bekend als een 'witte houten stad'. Traditioneel worden de volgende kleurstellingen gebruikt voor

historische gebouwen: wit voor de gevels, donkergroen voor de vensters en deuren en rood voor de bakstenen onderbouw.

Raamformaat: Het traditionele raamformaat in de historische binnenstad is ongeveer 130cm breed x 220 cm hoog.

UNESCO Cultural Heritage Laws Database
(Copyright and Disclaimer apply)